ПЕТО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ – МОНТАНА

ул. „Димитър Подвързачов“ №1, тел. 096/300 414,

e-mail: info-1201007@edu.mon.bg

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ОТ ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ И ФИНАНСИРАНЕ НА УЧЕБНАТА 2025/2026 ГОДИНА КЪМ СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ПЕТО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ ГР. МОНТАНА

I. Повишаване на обхвата и пълноценното включване на децата и учениците в образователната система

Цел: Намаляване на дела на отпадналите и преждевременно напусналите образователната система деца и ученици

Анализ на изпълнението на следните основни мерки:

1.Засилен контрол на присъствието на учениците в учебни часове и спазване на училищните процедури по налагане на санкции на ученици, приети на Педагогически съвет и/или част от Правилника за дейността на училището.

Този приоритет фокусира подкрепата за по-пълно обхващане на учениците в начален и прогимназиален етап, подобряване на приобщаващия характер на образователната система с фокус върху ученици от уязвими групи, в това число на ромите, и намаляване дела на преждевременно напусналите училище. В учебното заведение е установена трайна тенденция към насърчаване на равния достъп до качествено и приобщаващо образование и обучение, както и на неговото завършване, по-специално за групите в неравностойно положение, включително улесняване на мобилността с учебна цел за всички и достъпността за учениците с увреждания.

2.Активизиране на взаимодействието между институциите, участници в екипите за обхват

Повишаването на ефективността в работата на педъгогическите специалисти в училището по обхващане и включване в образователната система на ученици в задължителна училищна възраст е пряко свързано с подобряване на достъпа до училищно образование и качеството му чрез създаване и поддържане на благоприятна образователна среда за стимулиране и устойчиво образователно развитие.

Подобрена е комуникацията, обмена на информация и взаимодействието между представителите на различните институции, участващи в екипите за обхват.

Ангажирането на всички заинтересовани институции в процеса на обхващане и включване на учениците в системата на училищното образование е фактор за намаляване на отпадането и преждевременното напускане на училище.

Съществена е и ролята на родителската общност за прилагане на интегриран подход при реализирането на мерки за подобряване на обхвата на учениците и включването им в системата на училищното образование. Това от своя страна доведе и до повишен възпитателен потенциал на семейството.

В Пето ОУ „Христо Ботев" броят на учениците е реален. Няма необхванати ученици и всички са реално посещаващи, а не „мъртви души", които след това се превръщат в отпаднали ученици. При единични случаи се подхожда навременно, настоятелно и ангажиращо не само от училище, но и чрез съответните институции.

През изминалата учебна 2025/2026 година основната работа беше съсредоточена върху изпълнението на планираните училищни дейности, насочени към обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна училищна възраст. От особено значение е взаимодействието на училищния екип за обхват с участниците в екипите на РУО – Монтана, Дирекция „Социално подпомагане", отдел „Закрила на детето", ДПС, РПУ на МВР, кметове на населени места.
След обстоен и задълбочен анализ беше установено, че застрашените от отпадане ученици са от ромски произход, а главната причина за отпадане на учениците и преждевременното им напускане от образователната система е слабата или липсата на грамотност на самите родители, чийто приоритет в никакъв случай не е образованието. Беше установено прикриване от тяхна страна на децата им и заблуждение на екипите, които посещават дома им. Затова успешно е организиран регулярен обмен на информация между училището и ангажираните институции и координирането на съвместните действия.

Екипът за обхват в училище е посетил **37 домове** на ученици, за които има риск от отпадане от училище или са напуснали преждевременно образователната система. В присъствието на други институции са посетени **23 семейства**.

През учебната година са взети следните мерки:

1/ Проучвателна дейност за издирване на необхванатите деца в кв. Кошарник и кв. Огоста, с. Горно Церовене, с. Стубел и с. Сумер със съдействието на представителите на екипите на РПУ на МВР, отдел „Закрила на детето", кметовете.

2/ Изработване план за целенасочена рекламна стратегия за привличане и задържане на ученици.

3/ Квалификация на педагогическите специалисти и обмяна на опит, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане образователната система, срещи в РУО;

4/ Беседа с учениците за предотвратяване на ранните бракове и семейно планиране.

5/ Провеждане на разговори с ученици и родители за повишаване на информираността относно значението на образованието с обмен на добри практики с представители на РУО.

6/ Идентифициране на ученици в риск с помощта на отдел „Закрила на детето“.

7/ Повишаване на задължителния обхват в целодневна организация на учебния ден.

8/ Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа на учениците със специални образователни потребности, етническите малцинства, деца в риск – РЦПППО.

9/ Месечни графици за посещение по домовете, в присъствието на представители на отделни институции.

10/ Осигуряване на система за индивидуална форма на обучение.

11/ Осигуряване на привлекателна и позитивна образователна среда.

12/ Осигуряване на възможности за разнообразни извънкласни и извънучилищни дейности.

3.Във връзка с **намаляване** на дела на отпадналите и преждевременно напусналите образователната система учениции през учебната година са предприети следните дейности от страна на директора на V ОУ „Христо Ботев“ - Монтана:

3.1.Реализирани са 49 проверки, касаещи посещаемостта на учениците, съгласно Плана за контролната дейност на директора и на заместник – директора на училището.

3.2.Ежемесечно са изпращани доклади на класните ръководители по отношение допуснатите от учениците отсъствия по уважителни и неуважителни причини, поименно.

3.3.При необходимост са провеждани индивидуални срещи с родители и с представители на Дирекция „Социално подпомагане“ – Монтана, отдел „Закрила на детето“.

II. **Повишаване на знанията, уменията и компетентностите на учениците в образователния процес**

Цел: Постигане на устойчивост/повишаване на резултатите на учениците, вкл. от национални външни оценявания на училищно ниво

Анализ на изпълнението на следните основни мерки:

1. Анализ на училищно ниво на причините за резултатите на учениците – за 3-годишен период – за идентифициране на нужди на ниво ученик, паралелка, клас, училище

Реализирани са **5** проверки от РУО – Монтана, **65** проверки от директора, **52** проверки от заместник - директора по учебната дейност, касаещи образователно-възпитателния процес, и **13** проверки от заместник - директора по административната

дейност, съгласно Плана за контролната дейност на директора и на заместник – директорите на училището.

Посетени са всички учители и учители в ЦДО, съставени са констативни протоколи и е направен обстоен анализ по отношение на положителните страни в работата или на установените пропуски. Реализирани са и **41 тематични** проверки във връзка с готовността на учениците от IV и VII клас за НВО.

Проведени са 3 пробни изпита по формата на НВО по български език и литература и по математика, съответно в IV и VII клас, които са придружени с конкретни данни и анализи, изпратени и в РУО - Монтана.

Резултати от НВО:

За IV клас

Български език и литература

Резултати	**2023/2024**	**2024/2025**	**2025/2026**
Резултат от НВО	**72,48**	**68,40**	
Резултат от НВО за областта	**65,87**	**63,84**	**69,57**
Резултат от НВО за страната	**72,63**	**70,94**	**76,40**

Математика

Резултати	**2023/2024**	**2024/2025**	**2025/2026**
Резултат от НВО	**64,94**	**67,43**	
Резултат от НВО за областта	**64,08**	**60,86**	**53,88**
Резултат от НВО за страната	**70,53**	**69,67**	**62,70**

За VII клас

Български език и литература

Резултати	**2023/2024**	**2024/2025**	**2025/2026**
Резултат от НВО	**48,79**	**42,82**	**46,43**
Резултат от НВО за областта	**49,24**	**46,18**	**46,39**
Резултат от НВО за страната	**54,61**	**55,91**	**55,26**

Математика

Резултати	**2023/2024**	**2024/2025**	**2025/2026**
Резултат от НВО	**23,07**	**26,09**	**17,48**
Резултат от НВО за областта	**35,20**	**32,61**	

Резултат от НВО за страната	**42,94**	**42,74**	**38,45**

Акцентите в контролната дейност са поставени върху ефективността на организационните форми в училище – урочната дейност, ЦОУД, консултациите, допълнителното обучение.

Тематични проверки: „Подготовка на учениците за НВО“

IV клас - 9 проверки по БЕЛ и 12 по математика.

VII клас – 11 проверки по БЕЛ и 9 по математика.

Проблемът за дефицитите в успеваемостта на учениците и пътищата за тяхното преодоляване е пряко свързан както с проведените тематични, така и с проведените текущи проверки на образователно-възпитателния процес в училище.

Като типични причини за тези дефицити, част от учителите определят следните моменти:

1/ негативно отношение към ученето;

2/ съществени пропуски в знанията от минали години ;

3/ липса на амбиция, воля и стремеж за постигане на по-добри резултати;

4/ безпричинни отсъствия от училище;

5/ недостатъчно добре развити навици за учебен труд (неорганизираност, липса на системност в учебната работа, липса на самоконтрол).

Средният годишен успех на учениците от VII а клас по български език и литература е Много добър 4,82, а по математика е Дбър 4,12.

Средният годишен успех на учениците от VII б клас по български език и литература е Добър 4,00, а по математика е Среден 3,42.

Тези резултати са абсолютно съотносими към резлтатите на учениците от НВО.

<u>Необходимо е:</u>

Задълбочаване на индивидуализацията и диференциацията на обучението, съобразно образователното ниво на учениците. Прецизиране на съдържанието и изпълнението на зададената домашна работа за реализиране целите на урока. Целесъобразен подбор на методи, форми и средства, водещ до оптимално и качествено усвояване на знания и умения от страна на учениците, съобразен с възрастовите, индивидуалните им особености, образователното ниво и интелектуални възможности. По-уверено и по-широко използване на онагледяването, демонстрацията, практическото обучение, интерактивните методи. Разнообразяване на методите и стратегиите за изпитване и оценяване постиженията на учениците, мотивиране усилията на ученика. Изграждане на добро взаимно разбирателство и уважение между учител и ученици – сътрудничество, ясни правила, позитивен тон, подкрепяща среда. Ефективна работата в часовете за консултации.

2. Създаване на стимулираща среда за учениците за повишаване на образователните резултати

Планираните и реализирани дейности за повишаване на знанията и създаване на умения за ученици, педагогически специалисти и родители допринесоха за:

1.1. Активна страна в учебния процес.

Учениците вземат дейно участие в учебния процес, като са превърнати от обект в субект на този процес, т.е. те са поставени в центъра на цялостната педагогическа дейност в училищната общност. Това беше реализирано чрез:

- възлагане на повече самостоятелни задачи, които ги превръщат в активна страна;
- работа по проекти, при което сами изследват и стигат самостоятелно до изводи и решения;
- практическа приложимост на изучаваното учебно съдържание и използването на методите за учене чрез действие;
- създаване на умения за работа в екип, чрез групови задачи, проекти и др.
- създаване на умения на учениците за самооценка, самоанализ и самоконтрол.

1.2. Обратна връзка с учениците.

За да се определят трудностите при изучаване на учебния материал беше потърсено и мнението на учениците. Това беше реализирано чрез периодично организиране на анкети или беседи с учениците, които да изразят становището си спрямо затрудненията, които са изпитвали.

1.3. Работа в екип.

Бяха осигурени възможности за насърчаване на учениците да се подпомагат един друг. Това се реализира чрез екипни задачи, работа по общи проекти, консултации между ученици, работа по групи в учебния час и други.

3. Създаване на подкрепяща среда за ученици, които срещат трудности в образователния процес чрез допълнителни часове, приобщаване на родителите за съдействие, работа с педагогически специалисти

Създаването на подкрепяща учебна среда в Пето ОУ „Христо Ботев“ се заключава в предоставянето на разнообразие от фактори като подкрепа от страна на учителите, ангажиращи методи на преподаване, и възможност за изява на учениците:

1/ Подкрепа и обратна връзка.

2/ Разнообразни методи на преподаване.

3/ Включване на учениците в процеса на обучение.

4/ Създаване на благоприятна физическа среда.

5/ Връзка с реалния живот.

6/ Насърчаване на сътрудничеството.

7/ Използване на технологии.

8/ Оценяване на процеса, а не само на резултата.

Чрез прилагането на тези стратегии се създава стимулираща учебна среда, която не само повишава образователните резултати, но и насърчава учениците към ученето.

За създаване на подкрепяща среда за ученици, които срещат трудности в образователния процес в училище, се предприемат комплексни мерки, включващи допълнителни часове и активно ангажиране на родителите. Това е част от принципите на приобщаващото образование, което цели да осигури равен достъп до качествено образование за всички ученици, независимо от техните индивидуални потребности.

Допълнителни часове:

Осигуряване на допълнителни часове за ученици, които имат затруднения в усвояването на учебния материал.Тези часове се организират в малки групи или индивидуално, за да може учителят да обърне внимание на конкретните потребности на всеки ученик. Учителите използват разнообразни методи и подходи, които са съобразени със стила на учене на учениците и техните индивидуални способности.

Приобщаване на родителите:

1/ Включване на родители в образователния процес. Родителите се информират за напредъка на децата си, за техните затруднения и за мерките, които се предприемат за подкрепа.

2/ Включване на родителите в училищните дейности като родителски срещи, клубове, мероприятия и други.

3/ Установяване ефективна комуникация между учителите и родителите, за да се създаде атмосфера на доверие и сътрудничество.

Други аспекти на подкрепящата среда:

1/ Психологическа подкрепа:

Осигуряване на постоянен достъп до педагогически съветник.

2/ Физическа среда:

Училищната среда е достъпна и подкрепяща, с достатъчно пространство за учене и игра. Изграждащата се „Стая на емоциите“ развълнува максимално учениците и те непрекъснато дават свои идеи за реализирането ѝ.

3/ Позитивна дисциплина:

Прилагат се позитивни методи за управление на поведението, които насърчават учениците да се чувстват уважавани и ценени.

Чрез прилагането на тези мерки училището създава подкрепяща среда, която помага на учениците, които срещат трудности, да преодолеят своите предизвикателства и да постигнат успех в образованието си.

Причините за изоставането и неуспеваемостта са свързани с позицията на ученика и неговото отношение към учебните ангажименти. В процеса на работа бяха идентифицирани конкретните причини, което предпостави успешното им преодоляване:

1/ Причини, произтичащи от личното отношение на ученика – липса на интерес към учението и училището, нежелание за учение, неприемливо поведение, незаинтересованост, бягства от учебни занятия, конфликти със съученици и учители.

2/ Причини, при които изоставането и неуспеваемостта не зависят непосредствено от обучаемия - лоша възпитателна атмосфера в семейството, негативно отношение на родителите към училището и отделни учители, продължително боледуване, психологически, педагогически и методически грешки от страна на учителите, различни недостатъци в процеса на обучение.

Беше установено частично, сравнително, устойчиво изоставане по няколко учебни предмета, където неуспеваемостта е преодолима чрез помощта на сериозна учебна дейност, консултации, самостоятелна работа, допълнителни занимания в извънучебно време.

Бяха установени следните типични ситуации за изоставане:

1/ Неуспяващи поради липса на положително отношение към ученето.

2/ Неуспяващи поради слабо развити навици за учебен труд.

3/ Неуспяващи поради натрупани пропуски в знанията.

4/ Неуспяващи поради отрицателно извънучилищно влияние: семейство, връстници, приятели, неформални групи.

Тези констатации насочиха работата на учителите към навременното отстраняване на затрудненията, възникнали в учебната дейност на учениците, откриване на възможности за попълване на пропуските и повишаване успеваемостта на учениците чрез допълнителна индивидуална работа, съобразена с установените пропуски. Бяха провеждани консултации по всички предмети по график, утвърден от директора. Класните ръководители и отделните учители поддържаха ежемесечна връзка с родителите на трудно успяващите ученици.

През изминалата учебна година педагогическата колегия отчете, че учениците имат пропуски по отделните учебни предмети, но сериозните дефицити се наблюдават по български език и литература и математика. Преподавателите по български език и литература и математика, на база показаните компетентности, анализираха дефицитите,

уточниха причините и набелязаха мерки с оглед отстраняването им и подкрепата индивидуално на всеки ученик.

Причини за дефицитите:

1/ Липса на мотивация на учениците.

2/ Нисък образователен и социален статус на много родители.

3/ Сериозно обезценяване на образованието от страна на родители и ученици, негативно или апатично отношение към учителите.

4/ Доста непълни семейства, самотни родители.

5/ Около една четврт от учениците са роми – билингви, чийто майчин език не е българският. Те трудно четат и пишат и се затрудняват при осмисляне на прочетеното.

6/ Ученици със СОП.

7/ До пети клас не е предвидено повтаряне на класа. Основните знания и умения липсват на някои ученици. В пети клас е невъзможно да се научи пропуснатото.

Мерки за повишаване на резултатите:

1/ Многократно преговаряне, упражнения върху материала и засилване на изискванията към учениците за работа в часовете по задължителна подготовка и часовете за консултации.

2/ Проследяване на слабостите, грешките и развитието на всеки ученик.

3/ Консултации – групови и индивидуални.

4/ Петминутки и ролеви игри.

5/ Участие в проекти.

6/ Насърчаване и стимулиране за участие в олимпиади, състезания, конкурси.

7/ Провеждане на пробни изпити по формата на НВО.

8/ Засилване на индивидуалната работа с изоставащите ученици.

9/ По-ефективна връзка с родителите.

10/ По-голяма мотивация за учене у учениците.

11/ Задаване на индивидуални и диференцирани домашни работи.

Системното взаимодействие с родителите е гарант за пълноценното развитие на ученика в условията на сътрудничество и диалог. Партньорството е споделена отговорност и има нови измерения - учителите са инициатори, които създават доброжелателната атмосфера на общуване с родителите при взаимно разбиране и подкрепа. Екипът планира съвместни дейности с участие на семействата, правят се стъпки към въвеждане на нови форми на взаимодействие, търсят се пътища за обогатяване на съдържателната страна на използваните форми.

Училищната политика за сътрудничество между училището и родителите през изтеклата учебна година включва:

1/ Семейството поддържа постоянна връзка с учителите и училището.

2/ Приобщаване на родителите за участие в училищните инициативи:

2.1. „Да четем и мислим заедно! Готови за НВО!“ – състезание по български език и литература в VII а клас, проведено съвместно с родителите;

2.2. „Обособени части в простото изречение“ - VII а клас, открит урок, проведен съвместно с родителите;

2.3. Родителска среща на VII а и VII б клас, проведена съвместно с учениците и родителите, с презентация „А сега накъде?“, във връзка с Държавен план-прием за учебната 2026/2027 г. Презентацията е предоставена от Център за подкрепа за личностно развитие – ОДК „Ние, врабчетата“ – Монтана.

2.4. Раздаване на раници, пособия и помагала. Срещата е проведена под наслов „Бабо, разкажи ми спомен!“.

2.5. Ден на отворените врати, осъществен по Проект „Да стигнем до училище с ръка, подадена навреме!“, с проведен открит урок по компютърно моделиране и информационни технологии с учениците от VII а клас.

2.6. Организиране и реализиране на Коледния базар и мартенския базар „Мартенички с кауза“.

2.6. Ученически екскурзии, със съдействието и участието на родители.

2.7. Участие на членове на Обществения съвет на съвещания и педагогически съвети, при необходимост.

2.8. Участие на председателя на Обществения съве в обучение по проект „Нов формат на инспектиране“.

3/ Подкрепяне заинтересоваността на родителите към учебно-възпитателния процес и превръщането им в партньори на училището.

4/ Насърчаване на децата от страна на родителите да се стремят към пълното развитие на възможностите си и да участват активно в училищния живот.

5/ Полагане на грижи от страна на родителите децата им да ходят на училище с желание и готовност да учат.

6/ Активно участие на родителите в обсъждането и решаването на училищните проблеми.

7/ Създаване на устойчив механизъм за приобщаване на семейството като неразделна част от образователно-възпитателния процес.

8/ Консултиране на родителите и обсъждане на теми и проблеми, които са пряко свързани с учебния процес.

9/ Обсъждане с родителите на подходите за тяхното включване в подготовката на учениците вкъщ.

10/ Консултиране на родители, които отглеждат сами децата си, в т.ч. и привличане на другия родител при работа по самостоятелни задачи, проекти.

11/ Мотивиране на учениците към самоусъвършенстване и подобряване на резултатите от обучението.

12/ Подобряване на взаимоотношенията във всеки клас и в училището.

13/ Привличане на родителите да се включат с труд, с материали за извършване ремонти на класните стаи.

14/ Родителите гарантират спазването от страна на децата им на изискванията на ЗПУО, Правилника за дейността на училището и всички заповеди, издадени от директора на училището.

След обстоен анализ, екипът на Пето основно училище „Христо Ботев“ стигна до следните **изводи:**

1. Да не се контактува с родителите само когато има проблеми с ученика, а непрекъснато, целогодишно.

2. На родителски срещи да не се изказват само учителите, а да се предразположат и родителите; да се провеждат под различна форма; да преобладават индивидуалните срещи.

3. Да се изслушва мнението не само на родители, с които по-лесно се работи, а на всички.

4. Да се говори с родителите като с равен, като с партньор.

5. При организиране на родителски срещи да се съобразява със свободното време на всички родители.

6. При затруднения, свързани с комуникацията с родител, да не се опитваме да се справим сами, а да споделяме опит.

7. Постоянно да се търси подкрепата, консултацията на специалисти, а не тогава, когато има нужда от помощ.

8. Да не се допуска създаване на мнения за семейството като трудно.

4. Активизиране на участието на учениците в олимпиади, състезания, конкурси, в извънкласни дейности, доброволчество

В училището са проведени следните дейности:

Олимпиади:

1/ По български език и литература – 38 ученици.

2/ По математика – 26 ученици.

3/ По история и цивилизация – 11 ченици.

4/ По химия и опазване на околната среда – 2 ученици.

5/ Kings – 1 ученик.

Състезания:

1/ „Знам и мога“ – 17 участници.

2/ „Европейско кенгуру“ – 67 участници от I до VII клас.

3/ „Защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации“ – 4 участници.

4/ „Млад огнеборец“ – 10 участници, пето място.

5/ „Да запазим децата на пътя“ – 4 участници, шесто място.

6/ „Ключът на музиката“ – 27 участници от I до VII клас.

7/“ SPELLING BEE“ - 10 участници от V до VII клас, 1 ученик на четвърто място на Регионален кръг.

8/ Общински кръг по футбол – 12 участници, пето място.

9/ Общински кръг по волейбол - 12 участници, пето място.

10/ Турнир „Училищни лъвчета“ – 10 ученици, седмо място.

Конкурси:

1/ Национален конкурс „Моята Коледа“ – I б клас, първо място.

2/ Конкурс към НЧ „Възраждане 1932 г.“ – Бойчиновци –„ Магията на Коледа“ – участници от II, V и VII клас.

3/ „С очите си видях бедата“ – II клас, второ място.

4/ Национален конкурс „Баба Марта“.

5/ Национален конкурс „Лазаркя мома гиздава“ – трето място.

6/ Конкурс за ученици със СОП - „Любима приказка и любим приказен герой“, второ място и „Животните – мои приятели“ – поощрителна награда.

7/ „Цветно училище – място за всички“ – 4 участници.

8/ „Училище за всички“ – 6 участници.

9/ „Батак“ – видеорецитал – 3 участници.

10/ Регионален ученически конкурс „Истории за чест и саможертва“, категория „Презентация“ – 2 участници от VII клас – трето място и поощрителна награда.

Национални програми и проекти:

1/ НП 8 „Оптимизиране на ътрешната структура на персонала“.

2/ НП 12 „Без свободен час“.

3/ НП 15 „Без агресия за сигурна образователн среда“.

4/ НП 17 „Профилактика и рехабилитация на педгогическите специалисти“.

5/ НП 19 „България – образователни маршрути“.

- Модул 1 - „България – образователни маршрути“;
- Модул 3 – „Културните и научни институции като образователна среда“.

6/ НП 20 „Заедно в изкуствата и спорта“.

Проекти:

1/ „Успех за теб“ – проект на МОН.

2/ „Да стигнеш до училище - с ръка, подадена навреме“ – проект на РУО – Монтана.

3/ „Подпомагане на община Монтаназа осигуряване на подкрепяща образователна среда“ – проект на община Монтана.

Извънкласни дейности:

Европейски ден на спорта;

Посещение на театрални постановки;

Коледно тържество и Коледен базар;

Базар под наслов „Мартенички с кауза“, към ЮНЕСКО, в подкрепа на онкоболни деца;

Посещение на Панорамата на средното образование;

Поднасяне на цветя и венци на паметника на ВасилЛевски по повод честването на Националния празник на България.

Инициативи, отбелязващи важни дати от националния календар:

Традиции, обичаи и празници – украса на фоайето на училището, табла;

Ден на добротата, Ден на розовата фланелка, Ден на рециклирането, Ден на водата, Ден на търпението, Ден на Земята – разнообразни инициативи;

Засаждане на пролетни цветя и дървета в двора на училището;

Проектни дейности по повод 24 май;

Ден на числото π;

Тържества „Ние вече сме грамотни“;

Здравни лектории;

Презентации, свързани с официални празници и исторически събития;

Лятна ваканционна програма;

Втори юни - денят, посветен на патрона на училището Христо Ботев, беше отбелязан с редица инициативи. Тържественото честване беше проведено съвместно с ПГТЕ“Христо Ботев“, организирано от Община Монтана. Емоционален рецитал за Ботев представиха ученици от двете училища.

Приятни и ползотворни бяха и екскурзиите с учебна цел до близки и далечни кътчета на България:

До град Копривщица по повод 150-годишнината от Априлското въстание – сборна група;

До град Копривщица - lV клас, по Национална програма „България – образователни маршрути“;;

До град Берковица и Вършец – l, ll и lll клас, по Национална програма „България – образователни маршрути“;

До град София – VII клас;

До град София – участници в групите „Занимания по интереси“;
До Лопушанския манастир – от групата „Християнски ценности – традиции и обичаи“ .

Изключително продуктивни бяха посещенията на Регионалната библиотека „Гео Милев“, изнесените уроци, проведени в нея, музеи, природни и културни забележителности.

Не на последно място трябва да се посочи участието на Пето ОУ „Христо Ботев“ в дарителски кампании. С изключителен ентусиазъм и активност ученици, родители и учители от Пето ОУ "Христо Ботев" гр. Монтана се включиха в Коледен благотворителен базар, насочен към оборудването на „Стая на емоциите“, и Базар под наслов „Мартенички с кауза“, към ЮНЕСКО, в подкрепа на онкоболни деца.

5. *Изграждане на езикова компетентности*

Според Общата европейска езикова рамка основната цел на езиковото образование е да насърчава хармоничното развитие на личността на обучавания и осъзнаването на неговата идентичност вследствие на опита му, основан на различията в езиково и културно отношение.

Пълноценната употреба на езика е невъзможна без овладяване на книжовните езикови норми. Чрез езиковото обучение в училище ученикът осъзнава какви модели на речево общуване използва в различните езикови ситуации, добива представа за формите на съществуване на езика и овладява начините за съчетаване на езиковите средства. Именно нуждата от задължително спазване на езиковите норми и свободата при съчетаването и подбора на езиковите средства определят необходимостта от съчетаване на системноструктурния и комуникативноречевия принцип в обучението по български език.
В съвременното образование се засилва стремежът към модернизация на учебното съдържание по български език.

Ето защо ние си поставихме като основни задачи, върху които работихме и определено постигнахме успех , както следва:
– превес на процедурните знания и умения за сметка на декларативните;
– наблягане върху действия, включващи употреба на езиковите средства, а не само дефиниране на теоретични постановки;
– намаляване на задачите, които могат да се прилагат само в учебна среда и които са без пряко отношение към реалната езикова ситуация извън училище;
– използване на разнородни текстове за анализ от всички сфери – научна, медийна, битова, официално-делова и др.;
– стремеж към осмисляне на правоговорните правила чрез засилване на интереса към устната реч.

Постигнахме определени равнища на усвояване при работата с различни езикови явления:

- учениците придобиват знания за признаците на езиковото явление;
- учениците прилагат усвоените знания в познати условия – работят по аналогия;
-учениците прилагат усвоените знания в непознати условия (нови езикови ситуации, близки до реалното общуване).

Важна роля при подобряване на езиковата подготовка на учениците има учителят. Методическата компетентност на един преподавател се изразява в умението му да постигне по-голям резултат в обучението по български език. Учителят трябва да има адекватна преценка за социолингвистичните характеристики на учениците си и в зависимост от това да преценява какви дидактически ресурси е удачно да използва и каква урочна организация ще допринесе за оптималното усвояване на учебния материал.

В работата ни над речта на подрастващите установихме като доказани ползите при:

- редактиране на отклонения от книжовните и стиловите норми;
- предотвратяване на съответните отклонения чрез усвояване на лингвистична информация.

Езиковите компетентности улесняват реализацията на пазара на труда, съдействат за успешната мобилност в рамките на европейската общност, улесняват адаптацията към динамично променящия се свят, осигуряват успешна изява и социално благополучие на учениците чрез повишаване на качеството на живот, намаляват риска от социално изключване. Съществени затруднения се срещат при учениците, за които българският език не е майчин. Тези затруднения се забелязват най-вече при обучението по български език и литература, което от своя страна се отразява и при подготовката им по всички останали учебни предмети. Дейността за преодоляването им беше насочена преди всичко към индивидуална работа с тези ученици, ангажирането им с конкретни индивидуални задачи, свързани с преодоляване на констатираните пропуски.

За изграждане на езикови компетентности бяха организирани и конкретни дейности в училищната библиотека като срещи с автори, гости от РБ “Гео Милев“, директора на ДТ „Драгомир Асенов“, „Съюз на младите писатели“, чрез дискусии, четения, настолни игри, щафетно четене, състезания „Аз мога да чета“, подготовка на учениците, които се явяват на НВО чрез провеждане на извънкласни занимания в училищната библиотека, насочени преди всичко към работа с творби на непознати и неизучавани автори. Представяне и самопредставяне на учениците на съответния чужд език, който изучават.

6. Изграждане на предприемаческата компетентност и практическа насоченост на обучението

Предвид възрастта на учениците, тези компетентности за залегнали преди всичко в часовете по технология и предприемачество, където те представят своя визия за организация и управление на собствен фирма, изработват лого на фирмата и разиграват различни и увлекателни ролеви игри.

7. Ресурсно осигуряване на образователния процес, в т.ч. осигурено заместване на отсъстващи учители

В училището работят 31 учители, както следва:

Магистър	**Бакалавър**	**Неправоспособен**
22	9	няма

В училището работят квалифицирани учители, което е видно от:

I ПКС	**II ПКС**	**III ПКС**	**IV ПКС**	**V ПКС**
-	4	2	10	6

Осигурено е **100%** заместване на отсъстващи учители.

8. Стимулиране на съвместни дейности на образователните институции с образователни, културни и обществени организации и институции

През учебната 2025/ 2026 г. Пето ОУ „ Христо Ботев“ взаимодейства с различни културни, обществени и образователни организации и институции:

- сътрудничество с Младежки център – Монтана;
- инициативи, организирани от Общински младежки дом – Монтана;
- участие в конкурси и инициативи на РИОСВ - Монтана, РЗИ - Монтана, РД ПБЗН – Монтана;
- съвместни дейности с РЦПППО – Монтана, Дирекция „Социално подпомагане“ и Отдел „Закрила на детето“ – Монтана, Общинската комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, Център за обществена подкрепа – общностен център за деца и семейства Зона „ЗаКрила“, Кризисен център, РБ „ Гео Милев“ – Монтана, „Гората. БГ“, Сдружение„10 книги“, Програма „Стъпала на знанието“.

9. Стимулиране на образователните институции за партньорството с бизнеса

Предвид статута на училището и възрастта на учениците, такова партньорство се изразява преди всичко с това какво предлага средното образование като възможност за бъдеща реализация. С цел по-обширно представяне на всички възможности за продължаване на образованието в зависимост от интересите и възможностите на учениците,

седмокласниците участваха във форум, организиран от Младежки център – Монтана, насочен към тяхното бъдещо „Образование и професионална реализация“.

10. Създаване на мрежи за сътрудничество и обмен на добри и иновативни практики

Партньорствата за сътрудничество имат следните цели:

1/ Повишаване на качеството на работата, дейностите и практиките на участващите организации и институции, привличане на нови участници, които не са естествено включени в рамките на един сектор.

2/ Изграждане на капацитет на организациите за работа в транснационален и междусекторен план.

3/ Разглеждане на общите нужди и приоритети в областта на образованието, обучението, младежта и спорта.

4/ Създаване на условия за трансформация и промяна (на индивидуално, организационно или секторно равнище), които да доведат до подобрения и нови подходи в зависимост от контекста на всяка организация.

Иновативните училища въвеждат съвременни подходи в организацията на учебния процес, модернизират съдържанието на обучението и създават среда, която подготвя учениците за предизвикателствата на бъдещето. Към настоящия момент Пето ОУ "Христо Ботев" – Монтана има пълното основание и предпоставки през следващата учебна година да даде своята кандидатура за иновативно училище.

През изминалата учебна година бяха проведени редица уроци на отворените врати, на които присъстваха учители и родители. Бяха представени бинарни уроци по математика и компютърно моделиране и информационни технологии, физическо възпитание и спорт и компютърно моделиране и информационни технологии, както и участие в представяне на добри практики на иновативни училища от областта.

По предложение на ст. експерт по начално образование г-н Веселин Найденов един учител от начален етап беше включен във форум за споделяне на добри практики.

Учители от Пето ОУ "Христо Ботев" - Монтана взеха участие и в следните инициативи:

- ежемесечни срещи на професионалната подкрепяща се общност за подкрепа и взаимно учене - РЦППО – Монтана;
- работна среща с учители в начален етап за споделяне на добри практики за подготовка и участие на учениците в олимпиади, състезания, конкурси и извънкласни дейности
- посещение на открита практика в детска градина на тема „Коледни и новогодишни празници и традиции“ и изработване на сурвачка и декорации.

Целенасочена персонализирана подкрепа за всяко дете

Цел: Стимулиране на образователна справедливост

Анализ на изпълнението на следните основни мерки:

1. *Осигуряване на обща подкрепа за личностното развитие на учениците*

1/ Провеждане на дейности за превенция на обучителни затруднения, допълнително обучение и консултиране по учебни предмети;

Подкрепата за личностно развитие в училището се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик.

Общата подкрепа за личностно развитие се предоставя от учителите и педагогическия съветник. През учебната 2025/2026 година обща подкрепа за превенция на обучителните затруднения е оказана на 51 ученици. По предложение на класния ръководител, със съгласието на родителите, и със заповед на директора се определя екип, който изготвя график и план за допълнително обучение на съответните ученици по съответните учебни предмети.

Обща подкрепа за превенция на насилието и проблемното поведение е оказана на 9 ученици. Конкретните дейности по превенция на проблемното поведение – отсъствията по неуважителни причини са:

- консултации с родителя на теми, свързани с нуждите и грижите за едно дете, правата и задълженията на родителя и др.;
- осъществяване на постоянна връзка с родителя на ученика и изясняване на причините за неговите отсъствия;
- екипна работа с останалите учители и споделяне на мнения за присъствието и поведението на ученика;
- консултации на ученика с педагогическия съветник на училището - разговори по теми, свързани със значението на образованието, кариерното ориентиране, правата и задълженията на ученика;
- насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите интереси и потребности;
- включване на ученика в дейностите на класа и училището;
- индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);
- разговори на ученика и родителя с директора на училището.

2/ Провеждане на допълнително обучение за децата/за учениците, които не владеят български език или българския език не е майчин;

През тази учебна година бе организирана обща подкрепа за превенция на обучителните затруднения по български език и литература на 1 ученик, пристигнал от чужбина през миналата учебна година. Ученикът се възползва и от консултациите по

отделните учебни предмети. В консултациите по различните учебни предмети специално внимание бе отделено и на учениците билингви.

3/ Провеждане на логопедична работа.

През учебната 2025/2026 г. в Пето основно училище „Христо Ботев“ е осигурена логопедична подкрепа на 8 ученици със СОП .

Проучиха се документите и информацията за учениците, включително от изследвания и консултации, извърши се наблюдение и се направи оценка на езиково-говорните умения, снемане на подробен речеви статус, изготвяне на становище за логопедична подкрепа и оценка на индивидуалните им потребности. Логопедична подкрепа за развитие на комуникативните умения се осъществи на 8 ученици със СОП.

От регистрираните ученици с езиково-говорни нарушения с дисфазия на развитието-5, разстройство от аутистичния спектър-2, специфични обучителни трудности-1 ученик. Записаните ученици за логопедични занятия бяха сформирани в 5 групи според вида и степента на нарушението. Всички ученици посещаваха 1 път седмично логопедични занятия. Провеждаха се 1 път седмично консултации с родители и учители по график. Изготвиха се индивидуални терапевтични планове за корекционно-възпитателна работа според нуждите от логопедична помощ на всички ученици. Изготвиха се програма и седмичен график за работа с учениците, подлежащи на логопедична подкрепа. Проследиха се езиковото развитие и напредъкът на учениците. Отчетоха се резултатите от корекционно-възпитателната работа в логопедичния кабинет.

В края на учебната година 6 ученици са с подобрена реч и 2 без резултат. Всички ученици с регистрирани с езиково-говорни нарушения са записани в амбулаторния дневник на кабинета. На всеки ученик, посещавал логопедични занятия, е оформена речева карта и изготвен протокол за комуникативно развитие в края на учебната година.

През месец май 2026 г. Регионалният екип за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности към РЦПППО–област Монтана одобри предоставянето на допълнителна подкрепа за личностно развитие на двама ученици със СОП от първи и втори клас. На тях бяха изготвени карти за функционална оценка на индивидуалните потребности на ученици със СОП, на основата на ICF-CY и им беше определена интензивност и часове за допълнителна подкрепа.

Осигуряват се необходимите ресурси, материали и адаптирана образователна среда. Специалните методи и средства за работа, които бяха използвани през срока за поставените цели и задачи са: демонстрация, наблюдение, беседа, обяснение, подражание, инструкция, адаптирани работни листове, дидактични игри, образователни игри, презентации и др.

Ефективността на екипната работа се определя чрез:

1/ Навременно идентифициране на децата и учениците с необходимост от допълнителна подкрепа.

2/ Активно взаимодействие между учители, ресурсен учител, педагогически съветник, логопед, родители и други специалисти.

3/ Подобряване на образователните резултати, социалната адаптация и мотивацията за учене.

4/ Намаляване на проявите на риск от отпадане, отсъствия и поведенчески затруднения.

5/ Устойчива подкрепяща образователна среда, която гарантира равен достъп до качествено образование за всяко дете и ученик.

В екипната работа се наблюдаваха силни и слаби страни.

Силните страни са, че специалистите от екипа и родителите работиха заедно. Обменяха се идеи и се отчитаха резултатите и недостатъците на образователния процес. Проблемите, свързани с учениците, се обсъждаха съвместно, така всеки допринасяше за тяхното решаване.

Слабите страни, които се забелязват, са, че родителите трябва да са по-активни в работата с екипа, да търсят по-често съдействие от него. Изготвени са карти за напредъка в развитието на учениците и доклади за дейността на екипите за подкрепа на личностното развитие на учениците със СОП в края на първия и втория срок на учебната 2025/2026 година.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие е ключов механизъм за осигуряване на приобщаващо образование. Чрез добро планиране, целенасочени дейности и ефективна работа на екипите се създават условия за успешното развитие, обучение и социална реализация на всяко дете и ученик.

4/ Провеждане на занимания по интереси по чл. 20. от Наредбата за приобщаващото образование;

В Пето ОУ „Христо Ботев“ са обособени и се работи със следните групи по интереси:

„Забавна математика“- 2 групи;

„Християнски ценности – традиции и обичаи“;

„Сръчни ръчички, математика за всички“;

„Вълшебни ръце“;

„Творим заедно с ръчички и усмивки“;

„Приятели на футбола“.

Изключителен интерес предизвикаха представителните изяви на групите.

5/ Осъществяване на кариерно ориентиране на учениците;

За правилното кариерно ориентиране на учениците, училището успешно си взаимодейства с Център за кариерно ориентиране към ОДК – Монтана. С учениците са проведени многократни срещи с кариерните консултанти, на които бяха представени презентации и разнообразни ролеви игри. Учениците от седмите класове посетиха Панорамата на средното образование, организирана от РУО – Монтана.

6/Поощряване на децата/учениците с морални и материални награди и др.)

На всички училищни състезания учениците са поощрявани с грамоти и/или медали. На 3. юни, във връзка с патронния празник на училището, 40 ученици получиха грамоти за участието си в различни видове състезания на училищно, общинско, регионално и национално ниво. В края на учебната година всички ученици, завършили с отличен успех, също получиха грамоти.

2. *Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците* (1. Планиране и организиране на работата за допълнителна подкрепа; 2. Реализиране на дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие; 3. Ефективност на работата на екипите за допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците и др.)

През учебната 2025/2026 г. в Пето основно училище „Христо Ботев“ е осигурена допълнителна подкрепа на 12 ученици със СОП. С 10 ученици се занимава ресурсен учител, назначен от училището, и за един ученик с нарушено зрение работи учител за деца с нарушено зрение от РЦПППО – Монтана. На една ученичка допълнителната подкрепа се предоставя от ЦСОП – „Христо Ботев“ - Берковица.

В началото на годината учениците със СОП са 10. През месец ноември 2025 г. в пети клас е записан ученик със СОП, който в началото на годината е преместен в друго училище, в друго населено място. През месец май 2026 г. Регионалният екип за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците със специални образователни потребности към РЦПППО–област Монтана одобри предоставянето на допълнителна подкрепа за личностно развитие на двама ученици със СОП от първи и втори клас. На тях бяха изготвени карти за функционална оценка на индивидуалните потребности на ученици със СОП на основата на ICF-CY и им беше определена интензивност и часове за допълнителна подкрепа.

Бяха проучени документите и информацията за учениците, включително от изследвания и консултации, извърши се наблюдение и се направи оценка на индивидуалните им потребности. Бяха изготвени индивидуални учебни планове на девет ученици със СОП, индивидуални учебни програми по предмети, по които учениците не се справят с учебния материал за съответния клас, и имат нужда от подкрепа. Трима ученици със СОП получават допълнителна подкрепа по учебната програма за класа. На всички

ученици със СОП са разработени планове за допълнителна подкрепа за учебната година, които са съобразени със силните и слабите им страни. Периодично се актуализират плановете според постигнатите резултати и променящите се потребности. Осигуряват се необходимите ресурси, материали и адаптирана образователна среда. Логопедична подкрепа за развитие на комуникативните умения беше осъществена на осем ученици със СОП. Беше осъществено психологическо консултиране и подкрепа за емоционално и социално развитие. Беше извършена конкретна работа за формиране на социални умения и адаптация в училищната среда.

Специалните методи и средства за работа, които бяха използвани през срока за поставените цели и задачи, са: демонстрация, наблюдение, беседа, обяснение, подражание, инструкция, адаптирани работни листове, дидактични игри, образователни игри, презентации и др.

Ефективността на екипната работа се определя чрез:

1/ Навременно идентифициране на децата и учениците с необходимост от допълнителна подкрепа.

2/ Активно взаимодействие между учители, ресурсен учител, педагогически съветник, логопед, родители и други специалисти.

3/ Подобряване на образователните резултати, социалната адаптация и мотивацията за учене.

4/ Намаляване на проявите на риск от отпадане, отсъствия и поведенчески затруднения.

5/ Устойчива подкрепяща образователна среда, която гарантира равен достъп до качествено образование за всеки ученик.

В екипната работа се наблюдаваха силни и слаби страни. Силните страни са изразени в това, че специалистите от екипа и родителите работиха заедно. Обменяха се идеи и се отчитаха резултатите и недостатъците в образователния процес. Проблемите, свързани с учениците, се обсъждаха съвместно, така всеки допринасяше за тяхното решаване. Слабите страни, които се забелязват, се изразяват в това, че родителите трябва да са по-активни в работата с екипа, да търсят по-често съдействие от него. Изготвени са карти за напредъка в развитието на учениците и доклади за дейността на екипите за подкрепа на личностното развитие на учениците със СОП в края на първия и на втория учебен срок на учебната 2025/2026 година.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие е ключов механизъм за осигуряване на приобщаващо образование. Чрез добро планиране, целенасочени дейности и ефективна работа на екипите се създават условия за успешното развитие, обучение и социална реализация на всеки ученик.

3. *Екипна работа при осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците* (1. Взаимодействие между педагогическите специалисти при осъществяване на подкрепа за личностно развитие на децата/учениците; 2. Взаимодействие на педагогическия екип, родители и други специалисти при осъществяване на подкрепа за личностно развитие на децата/учениците и др.)

Екипната работа е основен фактор за успешното осигуряване на подкрепа за личностното развитие на учениците. Тя гарантира координирани действия между всички участници в образователния процес, насочени към удовлетворяване на индивидуалните потребности на всеки и ученик, създаване на приобщаваща среда и постигане на положителни образователни и социални резултати.

Екипна работа и сътрудничество между специалистите през годината се изрази в непрекъсната обмяна на информация, опит и добри практики между преподавателите и другите педагогически специалисти. На учителите по предмети бе оказвана специфична методическа помощ по отделните учебни дисциплини, по които учениците са на допълнителна подкрепа. Дейностите в обучителната работа бяха съвместно планирани за включване на учениците както в самостоятелна дейност и учене, така и в съвместни дейности със съученици. Периодично се проследяваше напредъкът. Споделянето на добри практики и професионален опит допринесе за повишаване качеството на работата. Повишена бе мотивацията и ангажираността на учениците. Беше установено подобряване на училищния климат и приобщаващата среда.

Родителите са равноправни партньори в процеса на подкрепа, а при необходимост се включват и външни специалисти и институции. Включване на родителите в изготвянето и изпълнението на индивидуалния план за подкрепа. Предоставяне на консултации и насоки за работа в семейна среда. Насърчаване на активното участие на родителите в образователния процес. През срока се провеждаха ежеседмични консултации с родителите. Бяха предлагани на родителите конкретни начини за успешна самоподготовка на учениците у дома. Обсъждаха се силните и слабите страни в обучението на учениците. Насърчаване на родителите активно и практически да поддържат формираните у детето полезни умения за самостоятелен и независим живот. Родителите се ангажират да следят за динамиката в развитието на детето и да полагат грижи, следвайки насоките, дадени от специалистите за работа в домашна среда. Редовно се осведомяват за успеваемостта на своето дете и процеса на приобщаването му в училище.

При необходимост педагогическият екип осъществява сътрудничество със специалисти от регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование; лекари, психиатри, психолози и други здравни специалисти; социални

работници и представители на дирекциите „Социално подпомагане“; представители на местната общност и неправителствени организации; специалисти от центрове за обществена подкрепа и други социални услуги.

Осигурен и добре оборудван е ресурсен кабинет, където работи ресурсен учител, кабинет на педагогическия съветник и логопедичен кабинет. Осигурени са лаптоп и дидактични материали за работа. Някои от учениците ползват услугите на Дневен център за деца с увреждания – Монтана.

Екипната работа при осигуряването на подкрепа за личностно развитие е основа за реализиране на приобщаващо образование и за пълноценното развитие на всяко дете и ученик. Чрез ефективно взаимодействие между педагогическите специалисти, родителите и външните експерти се създават условия за навременна, комплексна и качествена подкрепа, съобразена с индивидуалните потребности и възможности на учениците.

4. *Превръщане на образователните институции в място, което е възможно най-ненасилствено и насърчаващо благополучието на децата/учениците*

Съгласно Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030) българската образователна система е призвана да подготви за личностна и професионална реализация поколението от деца и ученици, които ще навлизат в активна трудова възраст в следващите поне пет десетилетия. Съществен акцент е поставен по отношение на възпитателната работа като неизменна част от цялостния образователен процес. Това отразява както утвърдената българска образователна традиция, така и визията за ключовите компетентности в нейните три основни измерения: **знания, умения и нагласи**. Възпитателната работа е в основата на формирането на нагласите, на базата на усвоените знания и развити умения в рамките на всяка една от компетентностите, в т.ч. през процеса на обучение.

Една от целите на училището е да подготви учениците за пълноценен живот като възрастни. Високите оценки не са единствената гаранция за това. Благополучието на учениците сега, е условие за благополучието им като възрастни. То се обуславя от няколко фактора: емоции и удовлетвореност, психично и социално благополучие.

В училището е поставен акцент върху подобряване на условията за превенция на отпадането от училище и за мотивация за учене чрез въвеждане на нови регламенти относно заниманията по интереси.

Значителни усилия бяха насочени и към приобщаването и образователната интеграция в образователната система на деца и ученици от уязвими групи.

Под различни форми през учебната година бяха проучени:

- доколко удовлетворени са учениците в училище;
- повече положителни или негативни емоции изпитват;
- какви са взаимоотношенията им;
- справят ли се със задачите;
- развиват ли се в училище;
- приемат ли себе си такива, каквито са;
- доколко се чувстват част от класа и от училището;
- считат ли, че могат да допринесат с нещо за подобряване на микроклимата;
- вярват ли в добрите качества на съучениците си.

Провеждани са анкети за тормоза в училище и на база резултатите са планирани съответните мерки за по-нататъшна работа с определени ученици или класове.

В «Деня на розовата фланелка» Ученическият училищен съвет, подпомаган от педагогическия съветник, организира различни инициативи, на които всички ученици участват активно и с желание.

IV. Повишаване на образователните резултати на учениците чрез дигитализация на образователния процес

Цел: Стимулиране за адекватно и балансирано използване на информационно-технологични ресурси в образователния процес

Анализ на изпълнението на следните основни мерки:

1. Осигуряване и прилагане на информационно-технологични ресурси в образователния процес (1. Осигурени информационно-технологични ресурси, лицензи и абонамент за дигитално образователно съдържание за образователния процес; 2. Дигитални образователни ресурси, прилагани по учебни предмети и образователни направления; 3. Осигурени и прилагани информационно-технологични ресурси в административната дейност; 5. Изградена безжична интернет мрежа с осигурен достъп на потребителите и др.)

Дигитализацията на учебния процес е ключов елемент на модерното училище, чрез който се оптимизира процесът на обучение, повишава се неговата ефективност и се подпомага навлизането на иновации, базирани на ИКТ.

В училището са осигурени съвременни информационно-технологични ресурси – интерактивни дъски, лаптопи и мултимедийни проектори. Учителите разполагат с лицензиран софтуер, включително Microsoft Office и антивирусни програми. Училището има абонамент за дигитални образователни платформи като „Уча.се“. Тези ресурси подпомагат модерното преподаване и активно включване на учениците в учебния процес.

2. Прилагане на иновативни подходи, техники, технологии и методи и придобиване на STEM-умения

Дигиталните образователни ресурси (ДОР) са важна част от съвременното образование. Те включват електронни уроци, интерактивни упражнения, симулации, видеоматериали, образователни платформи и приложения. В основното училище (1.–7. клас) ДОР се прилагат по различни учебни предмети и направления с цел да подпомогнат учениците в усвояването на знания по достъпен, ангажиран и интерактивен начин.

Български език и литература: упражнения по правопис и граматика чрез Wordwall, електронни читанки, анимирани уроци по литература.

Математика: видеоуроци, игри за смятане, визуализации чрез GeoGebra и интерактивни тестове.

Човекът и природата / Човекът и обществото: анимации и симулации на природни явления, исторически карти, виртуални разходки и документални клипове.

Информационни технологии и компютърно моделиране: обучение чрез Scratch, Code.org, MozaBook, OpenBoard и други платформи за визуално програмиране.

Чужди езици: интерактивни речници, аудиоуроци, приложения като Duolingo и Quizlet.

Музика и изобразително изкуство: програми за рисуване (Paint, Tux Paint), дигитални инструменти за създаване на музика и видеа с уроци по изкуства.

3. *Повишаване на техническата грамотност на учителите за работа с аудиовизуалната техника и прилагане на интерактивни методи на преподаване*

- **Информационни системи и платформи:**

o НЕИСПУО (Национална електронна информационна система за образование) – използва се за отчетност, статистики и администриране на училища.

- **Електронна поща и документооборот:**

o Използване на електронна поща (info-1201007@edu.mon.bg) за официална кореспонденция.

- **Управление на човешки ресурси и финанси:**

o Системи за заплати, присъствия и графици, свързани със софтуера на МОН или доставчици на административни услуги.

o Използване на финансово-счетоводен софтуер за бюджетен контрол.

- **Облачни услуги и архивиране:**

o Използване на Google Workspace for Education, Microsoft 365 или други облачни платформи за съхранение, обмен и архивиране на документи.

o Създаване на резервни копия и дигитален архив.

5. Изградена безжична интернет мрежа с осигурен достъп на потребителите и др.)

Характеристики на мрежата:

Покритие:

Безжичната мрежа обхваща всички основни учебни и административни помещения – класни стаи, учителска стая, компютърни кабинети, библиотека и други зони с учебна дейност.

Достъп за потребители:

Достъпът е осигурен за:

Учители и административен персонал – чрез защитени мрежи с индивидуални профили или пароли;

Ученици – чрез ограничен достъп, регулиран по време и съдържание (филтри за безопасно сърфиране);

Гости – възможност за временен достъп чрез отделна мрежа (гост мрежа).

Техническа инфраструктура:

Използвани са съвременни рутери и точки за достъп (access points) с възможност за управление и наблюдение на трафика.

Сигурността е подсигурена чрез криптиране (WPA2/WPA3), защитна стена (Firewall) и антивирусна защита.

Налична е възможност за централизирано управление на мрежата и следене на натоварването.

Допълнителни ресурси и приложения:

Образователни платформи и електронен дневник:

Учителите и учениците имат достъп до платформи като Google Workspace, Microsoft Teams и др.

Дигитална библиотека и вътрешна платформа:

Вътрешна мрежа за обмен на учебни материали и документи между учители и ученици.

Сървър или NAS (мрежово хранилище):

За съхранение и архивиране на файлове, достъпни през училищната мрежа.

Ползи от изграждането на мрежата:

Осигурен постоянен достъп до интернет за целите на обучението и управлението.

Възможност за провеждане на интерактивни уроци и използване на онлайн ресурси.

Подобрена комуникация между всички участници в образователния процес.

Улеснена поддръжка и управление на ресурсите чрез централизирана система.

Прилагане на иновативни подходи, техники, технологии и методи и придобиване на STEM-умения

Примери за иновативни подходи и методи:

Проектно-базирано обучение (Project-based learning):

Учениците работят по проекти с реално приложение – например създаване на мини екосистема, макет на мост, измерване на дължини и площи в училищния двор.

Интерактивно обучение с ИКТ:

Използване на платформи като MozaBook, OpenBoard, Scratch, Wordwall, Kahoot, които ангажират учениците чрез игри, симулации и визуални уроци.

Учене чрез изследване и експериментиране:

Провеждане на опити по „Човекът и природата“, използване на дигитални микроскопи, сензори и други образователни комплекти.

STE(A)M интеграция:

Въвеждане на изкуство (Art) към STEM за насърчаване на креативност – напр. рисуване на научни обекти, дизайн на проекти с графичен софтуер.

Използвани технологии и ресурси:

Програми за визуално програмиране: Scratch, Micro:bit, Blockly – развиват логика и алгоритмично мислене.

Роботика и сензори: Образователни комплекти като Lego Education, Ozobot, Arduino.

Облачни технологии: Google Workspace, Microsoft Teams – за съвместна работа по проекти.

3D моделиране: Приложения като Tinkercad за създаване на триизмерни обекти.

Придобити STEM умения от учениците:

Работа в екип и разпределение на задачи

Наблюдение, експериментиране и анализ

Създаване на модели и прототипи

Основи на програмирането и дигиталната грамотност

Решаване на реални проблеми с логическо мислене

Повишаване на техническата грамотност на учителите за работа с аудиовизуалната техника и прилагане на интерактивни методи на преподаване

Мерки за повишаване на техническата грамотност:

Обучения и квалификационни курсове:

Провеждат се вътрешноучилищни и външни обучения по теми като:

Работа с интерактивна бяла дъска (напр. OpenBoard, MozaBook)

Използване на мултимедиен проектор и визуализатор

Създаване на електронни уроци и тестове

Работа с образователни платформи (Google Classroom, Microsoft Teams)

Практически семинари и демонстрации:

Учителите се обучават чрез демонстрации и споделяне на добри практики с колеги.

Самостоятелно учене и обмен на опит:

Насърчава се създаването на училищна общност за споделяне на ресурси, уроци и опит с дигитални инструменти.

Използвана техника и приложения:

Аудиовизуална техника:

Мултимедийни проектори

Интерактивни бели дъски

Документ камери, визуализатори

Уеб камери и микрофони за онлайн и хибридно обучение

Интерактивни образователни инструменти:

Wordwall, Kahoot, LearningApps – за създаване на интерактивни упражнения и игри

Padlet, Mentimeter – за визуализация на идеи и анкети в реално време

Scratch и Tinkercad – за работа по STEM-проекти

Ползи от прилагането на интерактивни методи:

Повишена ангажираност и мотивация на учениците

По-добро разбиране чрез визуализация и практическа дейност

Индивидуализиране на учебния процес

Развитие на дигитални умения както у учениците, така и у учителите

3. Повишаване на техническата грамотност на учителите за работа с аудиовизуалната техника и прилагане на интерактивни методи на преподаване

Мерки за повишаване на техническата грамотност:

1/ Обучения и квалификационни курсове. Провеждат се вътрешноучилищни и външни обучения по теми като:

Работа с интерактивна бяла дъска (напр. OpenBoard, MozaBook);

Използване на мултимедиен проектор и визуализатор;

Създаване на електронни уроци и тестове;

Работа с образователни платформи (Google Classroom, Microsoft Teams);

2/ Практически семинари и демонстрации:

Учителите се обучават чрез демонстрации и споделяне на добри практики с колеги;

3/ Самостоятелно учене и обмен на опит:

Насърчава се създаването на училищна общност за споделяне на ресурси, уроци и опит с дигитални инструменти.

4/ Използвана техника и приложения:

Аудиовизуална техника:

Мултимедийни проектори;

Интерактивни бели дъски;

Документ камери, визуализатори;

Уеб камери и микрофони за онлайн и хибридно обучение;

Интерактивни образователни инструменти:

Wordwall, Kahoot, LearningApps – за създаване на интерактивни упражнения и игри;

Padlet, Mentimeter – за визуализация на идеи и анкети в реално време;

Scratch и Tinkercad – за работа по STEM-проекти;

5/ Ползи от прилагането на интерактивни методи:

Повишена ангажираност и мотивация на учениците;

По-добро разбиране чрез визуализация и практическа дейност;

Индивидуализиране на учебния процес;

Развитие на дигитални умения както у учениците, така и у учителите.

V. Организация на квалификационната дейност съобразно идентифицираните нужди на ниво ученик, паралелка, клас, училище за всеки конкретен педагогически специалист

Цел: Повишаване на научната, педагогическата и методическа подготовка и създаване на мотивация за саморазвитие и самоусъвършенстване на педагогическите специалисти

Анализ на изпълнението на следните основни мерки:

1. Осигуряване на квалификационната дейност в съответствие с политиките и приоритетите, определени в стратегиите за развитие на образователните институции

Планираните квалификационни дейности на педагогическите специалисти от ОУ „Христо Ботев“ за учебната 2025/2026 г. са съобразени със стратегията на институцията и с цел изграждане на образовани и социално ангажирани личности с формирани умения за пълноценна реализация в кариерното развитие. Активната и ползотворна квалификационна дейност е тясно свързана с бъдещето на училището през следващите години чрез оптимизиране на технологиите, методите, средствата и организацията на дейности в съответствие с приоритетите за развитие на образованието в Република България и принципите на общото Европейско образователно пространство. Чрез нея се създават условия за личностно израстване на учителите и формиране на ключови компетентности и способности за самостоятелно усъвършенстване.

Квалификационната дейност в училището се осъществява на основата на принципите за:

1/ Законосъобразност - осигурява се съответствие на целите и предлаганите дейности за квалификация със законите и подзаконовите нормативни актове.

2/ Всеобхватност - училищната политика за квалификационна дейност е подчинена на местно, регионално и национално ниво и в съответствие с политиките на ЕС.

3/ Прозрачност - всички документи, касаещи квалификационната дейност, са публично достъпни.

4/ Документиране - документиране на изпълнените дейности за квалификация.

5/ Обратна връзка - получаване на информация за осъществените квалификационни дейности.

6/ Приемственост - разпространение, мултиплициране и съхранение на добрите практики.

7/ Равнопоставеност - всички заинтересовани страни имат равни възможности за участие в планирането и реализирането на квалификационните дейности.

Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти се извършва от:

1/ Специализирани обслужващи звена, висши училища и научни организации.

2/ Обучителни организации, чиито програми за обучение са одобрени от министъра на образованието и науката и са вписани в информационен регистър.

Квалификационната дейност на педагогическит специалисти на училищно равнище се осъществява по План за квалификационната дейност, който е изготвен в началото на учебната година и е приет на заседание на Педагогическия съвет.

Квалификационната дейност на регионално и национално равнище се реализира със съдействието на университети, квалификационни институции и центрове за продължаващо обучение.

Педагогическите специалисти се включват в организирани форми за повишаване на квалификацията по собствено желание, по препоръка на работодателя или на РУО-Монтана.

2. Организиране на споделянето на добри педагогически практики за повишаване знанията, уменията и компетентностите на учениците в образователния процес

I.ВЪТРЕШНОИНСТИТУЦИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Дата	**Форма на обучение**	**Тема**	**Място**	Лектор / преподавател
22.10.2025 г.	открита практика	Урок по математика - подготовка за НВО“	класната стая на IV Б клас	Христо Ц. Иванов /Наставничество/
28.10.2025 г.	семинар	Анализ на входните нива	Актова зала	Лена Петрова
28.10.2025 г.	обучение	Личните данни като ценност:Как да работим законно и етично в училищната среда	учителската стая	Радостина Чернева - юрист
11.11.2025 г.	открита практика	Бинарен СТЕМ урок математика и КМИТ	Кабинет по КМИТ	Борислава Първанова Георги Асенов

12.11.2025 г.	открита практика	Урок по БЕЛ – подготовка за НВО	класната стая на IV Б клас	Христо Ц. Иванов
18.11.2025 г.	открита практика	Урок по БЕЛ – подготовка за НВО	класната стая на IV Б клас	Ивелина Иванова /Наставничество/
20.11.2025 г.	открита практика	Урок по математика - подготовка за НВО“	класната стая на IV Б клас	Деяна Димитрова /Наставничество/
21.11.2025 г.	обучение	„Социално-емоционални учения у учениците“	хотел „Дипломат плаза“	Лилия Ангелова
02.12.2026 г.	открита практика	Да четем да знаем! Готови сме за НВО - състезание	Актовата зала	Татяна Петрова
12.01.2026 г.	обучение	„Инспектиране“	Актовата зала	Албена Иванова
28.01.2025 г.	открита практика	Ботева Математика	Актовата зала на	Бориславa Първанова
27.02.2026 г.	открита практика	„Обособени части в изречението - упражнение“	Актовата зала	Ттяна Петрова
06.03.2026 г.	публична изява	Опознай родината, за да я обикнеш! Събиране и изваждане до 20	Пето ОУ „Христо Ботев“	Таня Ранчева
20.03.2026 г.	открита практика	Алгоритъм vs. движение – бинарен урок по ФВС и КМИТ	Физкултурен салон	Лени Петров/ Георги Асенов
29.05.2026 г.	открита практика	„Социални мрежи и лична неприкосновеност“ – КМИТ	КАБИНЕТА ПО КМИТ	Георги Асенов
12.06.2026 г	открита практика	Ритмите на България – мултидисциплинарен урок по музика	Актовата зала	Ваня Тодорова
11.06.2026 г.	открита практика	Баскетболна среща	зала "Младост“	Лени Петров
25.06.2026 г.	открита практика	волейболна среща	физкултурен слон	Лени Петров

I I. ИЗВЪНИНСТИТУЦИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

„Визуални инструменти за обучение на деца със специални образователни потребности“

"Изграждане на позитивна и подкрепяща среда на ученици със СОП"

„Климатичните промени: проектно-базирани дейности за учене и действие.“

„Преподаване в STEM среда“

„Интерактивни стратегии и методи на обучение по родинознание в начален етап“

" Социално-емоционалното учене - фактор за развитие на умения и компетенции. Стратегии за успешно прилагане в преподаването "

"Подготовка за НВО 7 клас"

„Работа с деца и ученици със СОП. Изграждане на позитивна, приемна и подкрепяща среда за деца и ученици със СОП“

VI. Обобщени изводи

Какво постигнахме:

1. Изградихме силни и толерантни взаимоотношения с учениците.

2. Създадохме правила и зададохме ясни и конкретни очаквания.

3. Насърчавахме участието на учениците в дейността на училището и отбелязвахме своевременно постиженията им.

4. Илюстрирахме желаното поведение чрез личен пример.

5. Осигурихме възможност за професионално развитие на учителите.

6. Насърчавахме участието на родителите в училищния живот**.**

Към какво ще се стремим:

1. Всички учители:

- да имат високи стандарти за работата на учениците;
- да изискват учениците да работят усилено и да показват постоянство в учебния процес;
- да управляват класната си стая ефективно, да изграждат навици за спокойно, уважително и продуктивно поведение в час;
- да обясняват ключови концепции ефективно и да предлагат множество различни обяснения за тези, които често водят до объркване;
- да разделят сложните задачи на по-малки части и да дават ясни инструкции за използването на нови умения и концепции при необходимост.

ЛИЛИЯ АНГЕЛОВА
ДИРЕКТОР